

11de VERGADERING. — 5 JANUARI 1904.

Mededeeling van ingekomen stukken.

11de VERGADERING.

VERGADERING VAN DINSDAG 5 JANUARI 1904.

(GEOPEND TE 8.30 UUR.)

Ingekomen: 1°. berichten van leden; 2°. Regeeringsbescheiden; 3°. boekwerk; 4°. verzoekschriften. — Mededeeling omtrent de regeling van werkzaamheden.

Voorzitter: de heer Schimmelpenninck van der Oije.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 28 leden, te weten de heeren:

Godin de Beaufort, van Velzen, van Welderen Rengers, Reekers, Breebaart, van Boneval Faure, Hovy, Brouwers, van Berckel, Bosch van Drakestein, Havelaar, Laan, de Jong, Dojes, 't Hooft, Scholten, van Roijen, Stork, van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Welt, van Zinnig Bergmann, Bultman, Kist, van der Does de Willebois, Rahusen, van Alphen en Vlieland Hein,

en de heer Ministers van Financiën.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De Voorzitter deelt mede:

A. dat zijn ingekomen:

1°. berichten van leden die verhinderd zijn de vergadering bij te wonen: van de heeren Sickenga, Bevers en Dijkmeester, wegens ambtsbezigheden; Cremers en van Lier, wegens ongesteldheid; Michiels van Kessenich en Woltjer, wegens een lichte ongesteldheid; Regout, ook deze week; Prinzen, wegens een ongeval aan zijn been; Nijssingh en Gleichman.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen;

2°. de volgende Regeeringsbescheiden, ingezonden bij missives: van het Departement van Financiën:

Statistiek van het Koninkrijk der Nederlanden. Bescheiden betreffende de geldmiddelen, 23ste stuk, 2de gedeelte, bevattende de statistiek der domeinen over 1902;

Algemeene Rekening van Staatsontvangsten en uitgaven over het dienstjaar 1902, en bijlagen;

van het Departement van Koloniën, Verslag omtrent de post- en telegraafdienst in Nederlandsch-Indië over 1902.

Deze stukken zullen in de boekerij der Kamer worden geplaatst, terwijl de missives voor kennisgeving worden aangenomen;

3°. een Graphische voorstelling der maandelijks te Amsterdam aangekomen zeeschepen.

Dit stuk zal worden geplaatst in de boekerij der Kamer;

Handelingen der Staten-Generaal. — 1903—1904. — I.

4°. een verzoekschrift van het hoofdbestuur der Groninger Maatschappij van Landbouw en Nijverheid, in zake de verbetering der haven van Delfzijl, enz.

Dit adres zal worden verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften;

B. dat door de Centrale Sectie besloten is morgen, en voor zooveel noodig ook overmorgen, in de afdeelingen te onderzoeken de wetsontwerpen tot vaststelling van de Staatsbegroting voor 1904, benevens enkele kleinere wetsontwerpen, welke daarmede verband houden.

Voorts dat het zijn voornemen is tegen Vrijdag a. s., en voor zooveel noodig ook Zaterdag, des morgens te 11 uren, een openbare vergadering te beleggen ter behandeling van de volgende wetsontwerpen:

nadere aanvulling en verhooging van hoofdstuk VIII der Staatsbegroting voor 1903 (88), wanneer dit wetsontwerp althans in staat van wijzen zal zijn;

wijziging der wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 124) tot herziening van de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen (8);

wijziging en verhooging van hoofdstuk VII B der Staatsbegroting voor 1903 (8);

aanleg, exploitatie en gebruik van telegraphen en telefonen (6);

toekenning van subsidie voor droogmaking van plassen onder Reeuwijk en Sluipwijk (30).

De vergadering wordt gesloten.

VERBETERINGEN.

In de redevoering van den heer van Nierop:

bladz. 90, kol. 2, reg. 16 v. o., staat: toch plichtmatig; lees: toch niet plichtmatig;

bladz. 91, kol. 1, reg. 13 v. b., staat: gedurende; lees: in;

bladz. 93, kol. 1, reg. 5 v. b., staat: 14; lees: 15;

aldaar, reg. 3 v. o., staat: winst; lees: wissel;

aldaar, kol. 2, reg. 30 en 29 v. o., staat: in weerwil van de bezwaren bij rijzing van den wissel boven goudpariteit, goud af te staan; lees: in weerwil van de bezwaren, bij rijzing van den wissel boven goudpariteit goud af te staan;

aldaar, reg. 27 v. o., staat: in; lees: en;

bladz. 94, kol. 1, reg. 17 v. b., staat: ook twijfelachtig; lees: ook niet twijfelachtig;

aldaar, kol. 2, reg. 8 v. o., staat: aan ruime; lees: aan te ruime;

aldaar, reg. 6 v. o., staat: theoriën; lees: theorie.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot toekenning van een subsidie uit 's Rijks schatkist ten behoeve van de droogmaking van plassen onder Reeuwijk en Sluipwijk. (30)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Ter beantwoording van het Voorloopig Verslag heeft de ondergeteekende de eer het volgende mede te deelen:

De vraag of de waarborgen voor het droogblijven van den polder voldoende zijn, mag toestemmend worden beantwoord.

De lage ligging van den bodem der door bedijking en afmaling van de plassen onder Reeuwijk en Sluipwijk te vormen droogmakerij is geen overwegend bezwaar. Bij de beoordeeling toch van dit onderdeel dient er rekening mede te worden gehouden, dat het polderwater buiten de droogmakerij een peil heeft, dat ongeveer 1,30 M. beneden Rijnlandsboezem ligt. Het boezemwater van Rijnland komt niet verder noordwaarts dan het op de bij het wetsontwerp gevoegde situatietekening aangeduide Reeuwijksche verlaat. De droogmakerij zal derhalve niet door boezemwater, maar door het polderwater van Sluipwijk en van Reeuwijk omgeven zijn en diensgevolge, wat diepte ten opzichte van het omringende water betreft, in ongeveer dezelfde omstandigheden verkeerden als de Haarlemmermeerpolder ten opzichte van Rijnlands boezem.

Uit tal van boringen valt af te leiden dat geen gevaar voor buitengewone kwel bestaat, en in verband hiermede is er voldoende waarborg voor het droogblijven van den polder.

Het ontwerp is behoorlijk voorbereid en onderzocht en er bestaat geen gegronde vrees voor overschrijding van den geraamden kostprijs per H.A.

De waarde van het droog te leggen land is niet met zekerheid te bepalen, doch eene raming der verkoopwaarde van f 600 per H.A. gelijk in de Memorie van Toelichting is aangenomen, mag laag genoemd worden.

Mocht de onderneming betere uitkomsten opleveren dan thans geraamd wordt, dan is het billijk, dat het Rijk een gedeelte van dit voordeel geniet door vermindering van de Rijksbijdrage, overeenkomstig het slot der Memorie van Toelichting.

Volgens mededeeling van den concessionaris zullen, na toekenning van het Rijkssubsidie, spoedig de noodige gelden bijeen zijn om het plan uit te voeren. Bepaalde waarborgen hieromtrent bestaan echter niet.

Door de voorgenomen droogmaking zal, gelijk is medegedeeld, het voordeel bereikt worden, dat tevens de polder Broekvelden en Vettenbroek droog zal kunnen worden gehouden.

Had zich deze gunstige gelegenheid niet aangeboden of mocht onverhoopt door het voorgenomen werk het daarmede beoogde nevendoeel, om den polder Broekvelden en Vettenbroek te behouden, niet worden bereikt, dan zou dit wel te betreuren zijn, maar toch geen aanleiding kunnen geven tot het van Rijkswegen nemen van maatregelen, welke in andere soortgelijke gevallen zijn achterwege gebleven. Uit de bereidverklaring der Regeering om deze zaak te steunen, ook wegens de gunstige gevolgen die zij voor den polder Broekvelden en Vettenbroek zal kunnen hebben, mag niet worden afgeleid dat andere bestaande droogmakerijen, welke bezwaarlijk drooggehouden kunnen worden, op ondersteuning van Rijkswegen aanspraak zouden kunnen maken.

Elk geval zal op zich zelf beoordeeld dienen te worden.

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*

DE MAREZ OYENS.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend met de mededeeling van dit Antwoord aan de Vergadering haar Eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld den 2den Januari 1904.

VAN ASCH VAN WIJCK.
GODIN DE BEAUFORT.
VAN ALPHEN.
VAN ZINNICQ BERGMANN.
VAN NIEROP.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging van de Gemeentewet. (7)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de weg, in zake het ter hand nemen van wijzigingen in de Gemeentewet door de Regeering ingeslagen, bij onderscheidene leden instemming vindt.

Het gevaar, waarop door verschillende leden wordt gewezen, namelijk dat door herhaalde partieele herzieningen de oeconomie der Gemeentewet zou kunnen worden verbroken, wordt door hem niet onderschat en zijne overtuiging, dat eene algemeene herziening dier wet allengs aan de orde zal komen, is onveranderd gebleven.

Waar intusschen voor zoodanige herziening op dit oogenblik zelfs geen tijdstip kan worden aangeduid, heeft hij er de voorkeur aan gegeven niet alle reeds lang noodig gebleken verbeteringen, noch de gewenschte herziening van speciale onderdeelen, als hier bedoeld, tot eene zoo onzekere toekomst te blijven verschuiven. De opmerking zij hier tevens veroorloofd, dat een der hier aangewezen onderdeelen, de regeling van het gemeentelijk belastingstelsel, reeds meer dan éénmaal ingrijpende hervorming onderging.

Met voldoening vernam ondergeteekende overigens, dat het doel van de onderhavige wetsvoordracht geene bestrijding vond.

Artikel 1.

Art. 17 (in verband met art. 19) Gemeentewet. Wanneer van „eene maand” wordt gesproken, kan twijfel ontstaan of daarmede wordt bedoeld eene kalendermaand, dan wel een tijdvak van 30 dagen.

Indien een termijn van meerdere maanden wordt gesteld (als bijv. in art. 8 der Gemeentewet) wordt dit, althans voor zoover ondergeteekende bekend, nooit anders dan in eerstgenoemden zin opgevat.

Gaarne wil hij, voor zooveel noodig, uitdrukkelijk verklaren, dat dit ook in het onderhavige artikel het geval is, en dat bovendien met de uitdrukking „de laatste twaalf maanden” inderdaad niet anders wordt bedoeld, dan het tijdperk van één jaar, dat wil zeggen van 365 (of 366) dagen, dat aan den dag, waarop de uitslag der verkiezing wordt vastgesteld, voorafgaat.

Artikel 4.

Art. 46, Gemeentewet. De gestelde vraag wordt bevestigend beantwoord.

De meening, dat er aanleiding bestaat om ook bij aanbevelingen de bepaling te doen gelden, kan niet worden toegegeven.

Wordt eene aanbeveling gedaan, dan kan niettemin elk sollicitant, al is hij niet aanbevolen, voor benoeming in aanmerking komen, en blijft elk raadslid in het uitbrengen van zijne stem geheel vrij.

Geschiedt de benoeming uit eene voordracht, dan wil dit zeggen, dat elk daarop niet voorkomend candidaat reeds terstond van eene benoeming is uitgesloten, en is dus elk raadslid, evenals bij eene herstemming, aan bepaald aangewezen personen in zijne keuze gebonden.

Het is daarom niet noodig en ook niet gewenscht het verbod van medestemmen verder uit te breiden, dan bij de tot dusver gevolgde praktijk en bij deze wijziging, die slechts de praktijk bevestigt, is geschied.

Artikel 7.

Art. 65, eerste lid, Gemeentewet. Ten opzichte van het eedsvraagstuk meent ondergeteekende het standpunt, blijkens de gewisselde stukken en bij de beraadslaging in de Tweede